

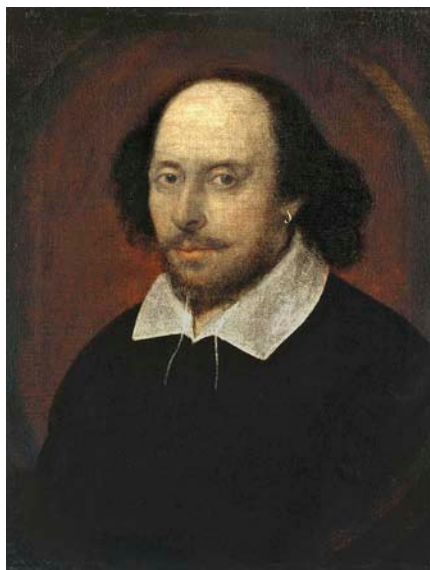
L'estudi de la nostra passió pels sonets de Shakespeare enriqueix la reedició de les versions de Gerard Vergés

La passió pels sonets de Shakespeare és una autèntica passió catalana. D. Sam Abrams n'analitza les raons en l'epíleg de la reedició, publicada per Adesiara, de les versions de Gerard Vergés.

I s'explica fàcilment, diu Abrams, a partir de quatre qüestions fonamentals. En primer lloc, la voluntat compensatòria d'omplir un buit en la tradició catalana, on la producció literària del període del barroc és més aviat escassa "i, gosaria dir, d'una certa feblesa, malgrat els esforços extraordinaris de Francesc Vicent Garcia i Francesc Fontanella".

En segon lloc, la llarga presència del sonet i el sonetisme en la literatura catalana, una presència que arrenca al segle XV amb Pere Torroella, s'intensifica amb els tardomodernistes i s'integra plenament en la lírica catalana del segle XX gràcies a poetes com Carner, Rosselló-Pòrcel, Palau i Fabre, Brossa i Villangómez.

En tercer lloc, per l'excel·lència del conjunt dels 154 sonets de Shakespeare com a cicle o corona de sonets, valorats per la clara estructura narrativa, l'aprofundiment psicològic, els humaníssims elements dramàtics, la profunda càrrega lírica personal, la rica varietat tonal;

William Shakespeare s'incorpora al catàleg d'Adesiara amb la versió de Gerard Vergés de *Tots els sonets*.

la hipnòtica bellesa formal, l'ambiciosa autoreferencialitat i la immensa intel·ligència. I en quart lloc, per la insòlita modernitat formal, anticipadora, en molts aspectes, de la lírica del segle XX.

Adesiara Editorial i D. Sam Abrams han triat la versió de Gerard Vergés entre

la mitja dotzena de traduccions integrals dels sonets, per tres motius.

Primer, per motius històrics, atès que Vergés va aixecar la gruixuda cortina de 65 anys de silenci i deixadesa que havia caigut sobre la traducció integral dels poemes i, al mateix temps, va contribuir de manera substantiva al sonetisme en català des de la seva obra poètica personal. La seva edició apareix seixanta-cinc anys després de l'anterior, la de Carme Monturiol, editada el 1928.

Després, per motius literaris, atès que la seva versió brilla per la seva qualitat conceptual i formal i, per aquest motiu, s'ha imposat entre els lectors, els crítics i els estudiosos com un autèntic clàssic modern.

I, finalment, des d'un punt de vista netament creatiu, aquesta versió excel·leix per la seva profunda i significativa vinculació transversal amb la resta de la producció literària del traductor.

L'admiració de Sam Abrams per la traducció de Gerard Vergés el porta a concloure que no és gaire aventurat postular que la veu que ens parla des dels sonets és la de William Vergés o de Gerard Shakespeare.

LES NOTES DE VÍCTOR RIPOLL

■ Cop baix

Shakespeare (*Venus i Adonis*) diu que, si Venus està ferida de mort, per què necessita un segon cop? ("Struck dead at first, what needs a second striking?") Guizot tradueix: "Déjà frappée à mort, qu'a-t-elle besoin d'une autre blessure?". García González: "Ya mortalmente herida, ¿para qué un nuevo golpe?". Ehrenhaus: "Si un golpe la mató, ¿el segundo importa?".

En canvi, Salvador Oliva no parla pas de la inutilitat d'un segon cop, diu que **ja no en pot rebre més**: "I, ferida de mort, com pot rebre més cops?".

■ Entoma la cursiva!

L'edició de Proa de les *Escenes barcelonines*, d'Emili Vilanova, marca en cursiva, bo i pensant que és un castellanisme, el verb *tomar*, reducció col·loquial del

catalaníssim entomar: "tant li haguera valgut que un dia de festa, vestit a l'antiga espanyola, se n'hagués anat al torín a *tomar-la* a dalt del cavall".

■ Deportació oblidada

El *Diccionari de la literatura catalana* diu que la impressió d'un fullet anticonstitucional li valgué a Miquel Ferrer i Bauçà (Palma, 1770-sa Villeta, Palma, 1857) la

reclusió al castell de Bellver. I tot seguit, calia afegir, **la deportació**, primer a Eivissa i després al Pilar de la Mola de Formentera.

■ Lliure i intolerant

El DIEC2 manté —creació del DIEC1— que un *lliurepensador* és la persona "que no admet altra autoritat que la de la **pròpia** raó". És a dir, que, si mai admets les raons dels altres, ja no n'ets.